

Zeevervoer; ongerechtvaardigde verrijking S&S 2021/70, Rechtbank Rotterdam 31 maart 2021

Manco enerzijds en surplus anderzijds leidt niet tot compensatie

Als een partij is verrijkt ten koste van een ander, zonder dat hiervoor een redelijke grond aanwezig is, dan moet de verrijkte partij de schade van de ander vergoeden. Dit leerstuk van de 'ongerechtvaardigde verrijking', opgenomen in de Nederlandse wet in artikel 6:212 BW, pasten de Romeinen al toe. Om aanspraak te kunnen maken op schadevergoeding is vereist dat de schadelijgende partij aantoonbaar dat er voldoende verband is tussen de verrijking enerzijds en de verarming anderzijds. Het recente vonnis van de Rechtbank Rotterdam laat zien dat het enkele feit dat de ene partij te veel lading heeft ontvangen en de andere partij te weinig, niet zonder meer betekent dat compensatie tussen die partijen plaatsvindt.

Casus

De zaak betreft de verdeling van meerdere zendingen sojameelpellets die aan boord van het zeeschip 'Koutalios' van Brazilië naar Rotterdam zijn vervoerd. Cognossementhouders Amaggi en Cefetra krijgen allebei een deel van de aan boord vervoerde lading uitgeleverd. Cefetra krijgt echter méér lading dan op haar cognossement genoemd, terwijl Amaggi te weinig uitgeleverd krijgt. Amaggi stelt zeevervoerder Ediola aansprakelijk voor het manco ter hoogte van 92.265,23 euro. Ediola treft ter afwikkeling van de vordering een schikking met Amaggi, op basis waarvan Ediola 70.000 euro aan Amaggi betaalt. Onderdeel van de schikking is dat Amaggi haar rechten op Cefetra uit ongerechtvaardigde verrijking aan Ediola overdraagt. Ediola vordert vervolgens met de rechten van Amaggi schadevergoeding van Cefetra.

Procedure voor Rechtbank Rotterdam Cefetra betwist niet dat zij te veel lading uit het zeeschip heeft ontvangen. Zij voert echter aan dat de vordering uit ongerechtvaardigde verrijking niet kan slagen, omdat niet is gebleken dat het surplus aan Amaggi toebehorende lading betreft. Het enkele feit dat er sprake is van een surplus bij Cefetra enerzijds en een manco bij Amaggi anderzijds betekent niet automatisch dat Amaggi rechthebbende was op het teveel aan lading dat aan Cefetra is geleverd en Cefetra dus is verrijkt ten koste van Amaggi. De ladingen van Cefetra en Amaggi zijn afkomstig uit verschillende scheepsruimen. Ediola stelt nog dat er dan dus te veel lading in het voor Cefetra bestemde ruim moet

zijn geladen. Zij onderbouwt dat echter niet met stukken of verklaringen.

De rechtbank erkent dat denkbaar is dat er door een verkeerde beladingsinstructie van de verkoper een surplus voor Cefetra en een manco voor Amaggi is ontstaan. Ze voegt daar echter aan toe dat dit zonder concrete onderliggende feiten slechts speculatie is. De rechtbank wijst de door Ediola van Amaggi overgenomen vordering dan ook af.

Commentaar

De uitspraak bevestigt dat rechters kritisch kijken of een vordering voldoende onderbouwd is. Een blote stelling of aanname is onvoldoende. De rechterlijke macht is een 'fact checker' bij uitstek, zij het wel op basis van de door partijen aangevoerde onderbouwende documentatie.

Transportverzekering S&S 2021/76, Rechtbank Overijssel 24 april 2021

Dekking voor aansprakelijkheid onder transportgoederenverzekering?

Polisvoorwaarden geven regelmatig aanleiding tot vragen over de dekkingsomvang. Valt een schade wel of niet binnen de dekkingsomschrijving? In de afgelopen jaren zijn daarover zoals bekend meerdere procedures gevoerd, sommige zelfs tot de Hoge Raad. Het in de rechtspraak ontwikkelde toetsingskader voor polisuitleg is vrij breed. Samengevat is de uitleg van polisvoorwaarden waarover niet tussen partijen is onderhandeld, met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de desbetreffende bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de polisvoorwaarden als geheel en van de in voorkomend geval bij de polisvoorwaarden behorende toelichting. Uitgangspunt is dat een verzekeraar de grenzen mag omschrijven waarbinnen hij bereid is dekking te verlenen. De bewoordingen van de polis zijn dus belangrijk, maar niet op zichzelf staand of zonder meer doorslaggevend. De rechtbank bevestigt dit in deze zaak.

Casus

Princes Foods heeft in september 2015 een groot aantal perziken in blik verkocht aan Lidl. Het ingeblikte fruit is in tien containers over zee vervoerd van Spanje naar Rotterdam. Tijdens het transport zijn de blikken beschadigd geraakt. Waarschijnlijk is dit gebeurd tijdens de gebrekkig uitgevoerde stuwage. Verkoper Princes Foods heeft de lading verzekerd onder haar doorlopende transportgoederenpolis bij Delta Lloyd. Lidl vordert vergoeding van de door haar geleden schade onder haar eigen transportgoederenverzekering bij

Allianz. Na Lidl schadeloos te hebben gesteld, neemt Allianz regres op Princes Foods. Princes Foods verzoekt daarop dekking onder haar transportgoederenpolis bij Delta Lloyd. Deze weigert dekking. Delta Lloyd, inmiddels overgenomen door NN, stelt zich op het standpunt dat het verzekerd belang van Princes Foods is komen te vervallen op het moment dat het vervoersrisico op Lidl is overgegaan. Zij meent dat het aansprakelijkheidsbelang niet als verzekerd belang onder de transportgoederenpolis is meeovergeerd. Princes Foods dagvaardt NN.

Procedure

Rechtbank Overijssel stelt vast dat partijen het erover eens zijn dat de goederen op het moment van intreden van de schade niet (meer) voor risico van Princes Foods reisden. Het transportrisico was al overgegaan op Lidl. Princes Foods stelt dat er desalniettemin toch dekking is. Zij beroept zich op de bepaling in de polis dat elk financieel belang van Princes Foods wordt gedekt 'ongeacht of de verzekerde interesten voor zijn risico zijn'. De rechtbank gaat niet mee in dat betoog. Zij overweegt dat een aansprakelijkheidsrisico weliswaar verzekeraar is, maar dat dit niet meeovergeerd is op de bewuste transportgoederenpolis van Delta Lloyd. De ruime formulering van de dekkingsomschrijving doet daar geen afbreuk aan. Ook is niet gebleken dat de polis van Delta Lloyd de goederenschade van Lidl, als derde partij, dekte. Uit de polis volgt niet dat Delta Lloyd het aansprakelijkheidsrisico ten behoeve van een derde wilde verzekeren. Dat mag niet worden afgeleid uit het feit dat het gaat om een allrisk-polis. De rechtbank wijst de vordering van Princes Foods af.

Commentaar

Bij de uitleg van polisvoorwaarden gaat het er steeds om vast te stellen wat partijen concreet hebben afgesproken. Door in de polis duidelijke afspraken te maken kan veel gedoe en kunnen veel kosten voorkomen worden.

De hier besproken jurisprudentie is afkomstig uit S&S (Aflevering 7; 2021), Kluwer B.V., Postbus 23 (7400 GA) Deventer.

Dr. J.A. (Jolien) Kruit
De auteur is partner bij Van Traa Advocaten te Rotterdam.